

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A tagosításról.

Papp László mérnöktől.

III.

Méltányosan és okszerűen azt kell feltételeznünk, hogyha egy munka érdektelen mérnök által fölülvizsgálva, helyesnek nyilvánítatik, hogy az egyszersmind tökéletesen jó is. Sajnosan, ezen föltevés merőben illuzórius!

Mert mellözve azt, hogy a hitelesítő mérnök csak a törvényesen előirt és megmért próbavonalaknak és részleteknek helyességéért lévén felelős, az egész munkát át nem vizsgálhatja, a jelenben divó rendszer mellett nem rendelkezhetik biztos alapokkal a munka jóságának pontos megítélésére.

Törvény szerint a hitelesítési eljárás következőleg fogantatandó: A hitelesítő mérnök és a végrehajtásra kiküldött kir. törvényszéki bíró a kész térképen egyetértőleg próbavonalakat választanak, melyeket a hitelesítő mérnök a bíró jelenlétében oly módon mér meg, hogy az ennek teljesítése közben előforduló és a természetben talált adatokat — minők pl. az egyes mesgyék, dűlölutak, ezeknek sarkpontjai stb. — mérése alatt feljegyzi. Hasonló módon felmérésre egyes birtokok területei is jelöltetnek ki, melyeknek tárgyait rendszerint a bejelentett panaszok képezik.

A próbamérések teljesítése után a természetben talált adatok a térkép és földkönyvek adataival összehasonlíttatnak és az e közben talált eredmények képezik a munka jóságának mérvado kritériumát.

Az ily módon fogantatott eljárás minden tekintetben teljesen kifogástalan lenne, ha alkalmazásán — a tudomány jelen állásponjtából menthetetlen és a megváltozott kor elengedhetetlen, jogos követelményeivel merőben ellentétes — két körülmény teljesen illuzóriussá nem tenné.

A térképek ugyanis nálunk még mindig olyan kis léptékekben készülnek, hogy ezeknél, a tudományosan megengedett hibának határai igen nagy végtelék között mozognak, a talált kisebb — de a jelen korban már elítélendő — eltérések a léptékek csekély pontosságának rovására esnek. Ennélfogva a több szerencsével a földkönyvnek szám — tehát matematikai — adataira támaszkodhatnánk, ha itt a már jelzett másik fölületességi tényköriülmény nem semmisítené meg alaposnak hitt reményünket.

Meglepetve tapasztaljuk, hogy biztos kiindulási pontunk nincs, mert nemcsak hogy a dűlölutak kezdete és végpontjai, de még a főtutvonalak fontos közlekedési utának — irányai sincsenek a természetben állandó jelzőkarokkal biztosítva. E miatt igen természetesnek látszik a valószínű feltevés, hogy azon idő alatt, mely a munka befejezése és a hitelesítés fogantatása között lefolyt, rosszakaratból eredett változások merülhettek fel, a melyekért a működött mérnököt felelőssé tenni nem lehet.

De dacára ezen hiányoknak, a hitelesítő mérnök — ha a gyakorlat által teljesen kiképzett helyes judiciummal bír — azonnal felismeri a munka minőségét. A teljes szigor alkalmazását azonban — a tagosított vagy birtokrendezett község hátrányára s így a tagosítás iránti ellenszenv nevelésére — mégis mellözi és a fentjelzett hiányoknak védőpaizsa alatt a munkát két okból hitelesíti. Az egyik a kötelező kollegialitás, a másik pedig az, hogy ő maga is egy másik munkánál ugyanazon rendszer mellett működő mérnök lévén, a „hodie mihi, cras tibi“ elvénél fogva az azon rendszerből kifolyó kimeríthetetlen zaklatásoknak magát kitenni nem akarhatja.

Az előadottaknak zárókövéül élénken tárul szemünk elé azon végkövetkeztetés, hogy a leirt hiányoknak elhárítási feladata egyedül a munkaadó közönséget terheli. Minden nemzet olyan kormányt érdemel, mint a minőt eltűr! Ha tehát maga a tagosított közönség nem él törvénybiztosította jogával, ugy ezeket rá erőszakolni nem lehet. Mivel pedig legfontosabb érdekei, a nemzeti vagyonnak legfőbb alapjai forognak kérdésben,

ezek legalább azt a csekélységet megérdemelhetnék, hogy tulajdonosaik által minden irányban megóvassanak. Ezen célnak legsikeresebb elérhetésére szolgáló eszközök megismertetését — jelen szerény soraimnak kedvező fogadtatásától függővé téve — megígértem.

A haladásnak minden önzetlen barátja — szerény nézetünk szerint — örömmel fogja üdvözölni azon törekvéseket, melyek a birtokrendezések terén még divó visszasságoknak megszüntetésére és a jogos panaszoknak tárgyalanná tételére irányulnak. Elérkezett már a legfőbb ideje annak, hogy a nélkülözhetetlen reformok ezen a téren is életbe léptetessenek és a birtokrendezések valódi feladataikat teljesen betöltsék. Legyenek ezek az érdekelt közönség minden méltányos óhaját kielégítő áldásos tényezői a nemzeti közvagyonosodásnak és dús jutalmazói minden egyes gazdálkodó állampolgár fáradsalmának és szorgalmának!

Hirek.

Dr. Haynald Lajos bibornok-érsek az ó-becsei róm. kath. hitközség üdvözlő feliratára, melyet arany-miséje alkalmával Oemenciájához intézett, Szulik József prépostnak a következő választ küldötte: Főtiszteendő Ur! Jól esett lelkenem, hogy az ó-becsei Egyházközség, mely egyházunk szent érdeke emelésében kitűzött magas szociális kötelemnek O-Becsen sikeres teljesítésében mindig buzgó támogatásával segített, áldozári jubileumom alkalmából szép üdvözléssel megörvendeztetett. Öszinte köszönetemet mondván e szives figyelemért, kérem a Mindenhatót: áldja meg a derék Testületet, koronázza fényes sikerrel üdvös munkásságát! Változatlan atyai szeretettel vagyok Kaloosán, 1889. október 23. Főtiszteendő Uraságodnak lekötözött főpástorja Lajos, érsek.

Személyi hír. Fejér Ipoly, szegedi tankertületi főigazgató, a balkáni országokban tett tanulmány utjáról haza érkezett Szegedre.

Előleptetések a cs. és kir. 23-ik számú gyalogezredben. Országgyűlés: Barkóczy József 61-ik ezredbeli I. osztályú százados. I. osztályú századosokká: Wendling Antal és Masic Radosavljev II. osztályú századosok. II. osztályú századosokká: Tartler Károly és zrinygradi Petainek József főhadnagyok. Főhadnagyokká: Leitner József, Ullmann Miksa és Hajek Károly hadnagyok. Hadnagyokká: Zorzi Ede hadapród-tiszthelyettes. — Áthelyezések: Wallitschek József őrnagy a 23-ik gyalogezredtől a 67. számú gyalogezredhez; dr. Palkovics Gyula a budapesti 16. számú helyőrségi kórház I. oszt. ezredorvosra, a 23-ik gyalogezredhez (hadkiegészítő parancsnoksághoz). — Továbbá ki lettek nevezve: Dr. Wohlrath József a 23-ik gyalogezred ezredorvosra törzsorvossá a fehértemplomi helyőrséghez; a lovasságnál: Schaffner Béla hadapród-tiszthelyettes hadnagygyá a 16. számú huszárezredben. — Nyugdíjaztatott: Csermák Vince 23-ik ezredbeli I. osztályú százados.

Novembri előleptetések a városunkban és házi zászlóaljokban, valamint a közelebb itt megfordult katonai személyzet körében a következő csillaghullásokkal jártak: vezérőrnagygyá: Kuzmanovits Sándor ezredes, sok éven át az újvidéki zászlóalj parancsnoka; első osztályú századosokká: Cerlenjak István, Dancs Zsigmond; másodosztályú századosokká: Bartha Lajos, Vinter Kálmán.

Hivatalos vizsgálat. Schmausz Endre alispán úr a napokban Hauke Imre, megyei főjegyző kíséretében az ó-becsei szolgabírói hivatalt vizsgálta meg.

Áthelyezés. Madarásról írják: Fancsy Antal madarasi segédelkész Moholyra lett áthelyezve. Ezen áthelyezés szomorúan érinti a tanügy barátait; mert a helybeli tanügy, amelyért olyan nagyon lelkesült, nagy pártfogót veszít benne. Helyébe Bagó Mihály szt.-tamási segédelkész jön.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Schmitt Jenő, filozofus földinket, a zombori kir. törvényszék volt irnokát, kebelbeli számtisztte nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Bikár J. Nénád, pénzügyi fogalmazó gyakornokot, Bikár Simon, zombori bankigazgató fiát, a zágrábi kir. pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű II. oszt. pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Az ágostai evangélikus híveknek tudomásul adatik, hogy november 3-án délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek czennel meghívattak. Korosy Emil, ág. evang. lelkes. Gallé Emil, egyházfőügyelő.

Jegyzőválasztás. Rigyicán az október hó 30-án megejtett jegyzőválasztás alkalmával Grosser Géza egyhangulag megválasztatott.

Kedvezmény a tanítóknak. A képviselőház a közutak és ványok tárgyalása alkalmával Kiss Albert indítványára kimondotta, hogy a 300 frton alul díjazott tanítók közmunka- és vámmentesek.

Templomépítés. Zentán a felsőhegyi templomot rohamosan építik. A vállalkozó az idén még tető alá akarja hozni a templomot.

Választás. Madarason megyei bizottsági tagnak dr. Neubach Lipót községi orvos választatott meg. Háromszázötven szavazó közül 16, mond tizenhat választó szavazott. Ebből látszik, mily fásult közöny uralkodik a közügyek iránt a községi lakosok közt. Különb a megválasztott buzgalma, a közügyek iránti érdeklődése és élénk tevékenysége keszeskedik arról, hogy a választás érdemesre esett.

A zombori róm. kath. kántor teendőit ideiglenesen Ripező János n.-kikindai kántor fogja teljesíteni.

Eljegyzés. Ratkó Zsiga, városi adótiszt, jegyben jár Kaposváron Háj Anikó kisasszonnyal, Háj N. ottani szifonyáros szép és kedves leányával.

Hímen. Zentán Bergel Antal leányát, Mariskát, eljegyezte Balassa Gyula, a ceglédi vasúti postahivatal főnöke.

Menetrend a személyszállító-hajók számára 1889. november 1-étől további intézkedésig. A Tiszán: Szegedről Zimonyba: vasárnapon és esütörtökön 7 órakor reggel. Zimonyból Szegedre: hétfőn és pénteken délben. Tütelből Szegedre: hétfőn és pénteken délután; éjjeli állomás: Török-Bese. Törökbecseről Szegedre: kedden és szombaton 6 órakor reggel. — A Dunán lefelé: Budapestről Orsovára: kedden és szombaton 7 órakor reggel; éjjeli állomások: Mohács és Belgrád. Mohácsról Orsovára: szerdán és vasárnapon 5 órakor reggel. Eszék-ről Orsovára: szerdán és vasárnapon 6 órakor reggel. Zimonyból Orsovára: szerdán és vasárnapon 7 órakor este. Belgrádból Orsovára: esütörtökön és hétfőn 5 órakor reggel. Föfelé: Orsováról Budapestre: kedden és pénteken 8 órakor reggel. Belgrádból Budapestre: szerdán és szombaton 6 óra 45 perckor reggel. Zimonyból Budapestre: szerdán és szombaton 7 órakor reggel. Eszék-ről Budapestre: szerdán és szombaton 5 órakor délután. Megérkezés Budapestre: naponként reggel.

Esküvő. Szeghegyen Szigethy István zentai kántor a napokban vezette oltárhoz Köröskényi Irén kisasszonyt.

Névváltoztatás. Kiskoru Rauschenberger József zombori illetőségű budapesti lakos vezetéknevét „Jászai“-ra változtatta.

Posta- és táviró segédtsztek tanfolyama. A m. kir. posta- és táviróknál a kezelési szolgálatra alsóbb fokozatban 500-tól 700 frtig emelkedő évi fizetéssel és a szabályszerű lakpénzzel a XII-ik díj-osztályban alkalmazandó posta- és táviró-segédtsztek kiképzésére Budapestben december 1-sejétől kezdve hat óra terjedő tanfolyam nyílik, melyre hallgatókú felvétetnek: Első sorban az 1873. évi II. t. c. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igazolvánnyal bíró kiszolgált katonai altisztek; postamesteri vagy kiadói minőségben kifogástalanul szolgált oly férfiak, kik a gimnázium, reáliskola illetve polgári iskola negyedik osztályát, vagy más iskolának megfelelő osztályt, katonánál, kik az altiszti vizsgát végezték; végre a megfelelő minősítéssel bíró más jelentkezők. A feltételre megkivántatik annak igazolása, hogy az illetők legalább 18-ik életévüket betöltötték; magyar állampolgárok; a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják; fedetlen előéletűek; posta- és távirószolgálatra teljesen alkalmasak, mely körülmény közhatalosági orvos bizonyítványával igazolandó. A tanfolyam hallgatói, kiknek száma legfeljebb 50-re rughat, a kisebb hivatalnoki állásra igazolvánnyal bíró katonai altisztek kivételével beiratási és tandíj gyanánt husz forintot fizetnek. A sajtóközleg magyar nyelven irt születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények nov. 15-ig nyújthatók be a budapesti posta- és táviró igazgatóságnál és pedig a már szolgálatban állók rendes előjárásúgk útján, a szolgálatban nem állók az illető főispán vagy polgármester közvetítésével.

A katymári gyilkosságra vonatkozólag az eddig közölt adatok kiegészítése végett közöljük a következő tudósítást: Szörnyű vendége volt a napokban Zelity Adámnak Katymár község egyik jómódu gazdájának. Ott ettek ittak, jobban mondvá ittak nála vagy hármán. Ispanovics és Márton Mihály gazdák, régi haragosai voltak egymásnak, s Zelity azért hívta meg őket magához hogy kibékítse. Egyszer kiment borért s mikor visszatért, hát egyik vendégének hült helye, a másik pedig ott tilt az asztalnál, olyan csendesen, mint akár egy halott. Részeg, gondolta a házigazda, de azért csak szóba állt vele: Hallod-e Mihály, hova lett Ispanovics Adám? A vendég meg se mozdul. Akkor látta csak a gazda, hogy véres a torka az alvó vendégnek. Rázni kezdte, vér hullott fejéből is. Meg volt ölle. Mig ő kint járt: Ispanovics megölte rég gyűlölt ellenfelét, aki egyszer megtette vele azt a csúfságot, hogy valami licitált földet elhárasolt előle. A gyilkos másnap jelentkezett s elkísérték vasban a bácsalmási járásbírószághoz.

A Bignio-estély iránt, mint halljuk, nagy érdeklődés mutatkozik a közönségben. A jegyeket, pár kivételével már elkapodták.

Pályázat. Baján kertészi és segédkertési állásra pályázat van hirdelve.

Elveszett ökor. Karnász Lajos helybeli mészáros a Kulán megtartott országos vásáron egy 4 éves, hátul jobbról C. P. bélyeggel ellátott fehér ökrét elvesztette.

Maczonka barátruhában. Maczonka György, a Geiger-féle betörés egyik tettese, barátruhában Szabadka környékén lappang. A régóta keresett jómádár leberetváltatta bajuszát, színes szemtűvet és félcilindert visel.

A „Magyar Teszpisz“, Solymossy Elek vezetése alatt álló vándortársulat, e hó elején Zentán előadásokat fog tartani.

Tulbuzgó kortes. Szántó Ede szabadkai tanító 1887. december havában, midőn a városi képviselők választása volt folyamatban, a szabadkai VI. kerületben mint bizalmi férfiú volt jelen a választásnál. A beléje helyezett bizalommal azonban vissza élt, mert az átvett szavazó jegyeket jobb zsebébe csuszátva, azokat bal zsebében készletben tartott szavazójegyekkel cserélte ki, és ezeket nyújtotta aztán át a szavazatszedő küldöttség elnökének. E miatt aztán a törvényszék Szántó Edét a polgárok választási joga ellen elkövetett, és a btk. 181. §-ába ütköző vétség miatt vád alá helyezte, mit f. évi okt. 30-án Széll Farkas előadása alapján a kir. tábla I. büntető tanácsa is helybenhagyott.

Csőd. Klein Dávid zentai lakos ellen (szabadkai trvszék); csődb. Olavszyk Jenő, tömegg. Szárics Bertalan; b. h. nov. 19.

A topolyai járásbíróóság körüli több rendbeli lopás büntetével vádolt Kovács Katona József bács-bodrogh megyei topolyai születésű, 25 éves, róm. kath., nőtlen, napszámos, közép termetű, kerek arcú, barna szemű és szemöldökű, orra és szája rendes, fogai épek, küll. ísm. jele nincsen, palánkai kir. bíróság fűzfa telepéről megszökött rabot. Lopás és orgazdaság büntetéssel vádolt Novákovits Péro ismeretlen születésű, bajsai illetőségű, 28 éves, gör. kel. vallású, nőtlen, kóbor cigány, termete közép, arca kerekded, szeméj barnák, szemöldöke fekete, orra és szája rendes, haja fekete, fogai épek, szakállá fekete, ritkás, különös ismertető jelle: arca kissé himlőhelyes, ismeretlen helyre távozván, megkerestének az összes hazai bíróságok, hogy nevezett nyomoztatni s feltalálás esetén letartóztatni és alólírt kir. járásbíró-sághoz kísértetni sziveskedjenek. Topolyai kir. bíróság.

Nagy állatsereglet érkezett kedden városunkba s sátorát a megyeház előtti téren ütötte föl. Az állatseregletben a ragadozó vadállatok számos faja látható, köztük egy óriási elefánt, oroszlan, királytigris stb. Az állatok etetése és idomítása d. u. 4 és 7 órakor történik. A belepti díj első helyen 60 kr.

Halászati jog bevétele. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező halászati jog a város határában fekvő Ferenc-csatornában folyó 1889. évi november hó 10-én délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében nyilvános árverés útján 6 egymás után következő évre vagyis 1890. évi január 1-től 1895. évi december hó végeig terjedő időre bevételek. A feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevősnél betekinthetők. Zombor, 1889. évi október hó 27-én. A tanács.

Sertés-orbánc. Városunkban a sertés-orbánc járványszerűleg fellépett s rémitően szedi áldozatait. Egész falkák esnek áldozatul a pusztító ragálynak; így például csak a Szemző Gyula-féle szálláson 40 db. hullott el egy pár nap alatt. A kapitányság a járvány megszüntetésére a következő hirdetményt bocsátotta ki: A zombori sertés állományon a „sertés-orbánc“ járványszerűleg lépvén fel, az 1888. évi VII. t. cikk végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet 278. §-a alapján felhívom a közönséget, miszerint a kérdéses szakasz rendelkezéseit 200 frt pénzbüntetés terhe alatt betartani szigorú köteletségének ismerje; u. m.: a) A sertéseknek közös legelőre való hajtása tilos. b) A sertésállományok kötelesek sertéseikről kiállított marhaleveleket a kapitányi hivatalnak azonnal átadni. c) A mészárosok és marhakereskedőknek a sertés istállóba való menetele vagy is a sertésekkel való érintkezés tilos. d) A sertéseknek, sem a községbe, annál kevésbé a községből bárhová való elhajtása szintén tilos, ebből kifolyólag a heti vásároka való hajtásuk meg kellőképpen tisztának, igen komoly kimenetelű és vagyoni kárt okozó járvány jellegű betegség lévén, meg vagyok győződve, hogy a közönség saját jól felfogott érdekében — fenti rendelkezéseket a leghigorubbán be fogja tartani. Zomborban, 1889. évi október hó 28-án. Valter Nándor, rendőr főkapitány.

Gyilkosság. Baján Kubatovits Istvánt kiszéllította valaki az utcára s ott késsel úgy összevisszaszurkálta, hogy másnap seibe belehalt. A gyilkost Barna Mihály báh-monostori lakos személyében elfogták.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város közönségének a zombori l. sz. tjkvben 1305—1306. hr. sz. alatt felvett régi vágóbid és a mellette fekvő földrészlet összesen 1 hold 1016 [] földterület a nagyméltóság magy. kir. Belügyminiszterium 1889. évi június hó 9-én 44124 IV. sz. a. kelt jóváhagyó rendelete folytán f. é. november hó 15-én délelőtti 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó nyilvános árverés útján az 1180 frtban megállapított kikiáltási áron felül a legtöbbet ígérőnek el fog adni. Az árverési feltételek Vukicsév Péter tanácsnok ur hivatalos helyiségében megtekinthetők. Zombor, 1889. évi október hó 23-án tartott tanácsülésből. Polgármester ur távollétében: Vukicsév Péter, tanácsnok.

Életűnt zenész. Baján Mezei Zsiga, zenész, öngyilkossági szándékból forgó pisztollyal mellbe lötte magát, de rosszul talált, mert néhány napi ápolás után már egészségesen odahagyhatta a kórházat. Ez már a második esett, hogy Mezei erőszakkal akar megválni az életől.

Köztisztaság. A Trefort-utcában van egy kösenyület, melybe — udvari bejárata nem lévén — az utcáról szállítják be koeciszámra a szemet, s ezzel a bolt s a szomszédos házak járókait, különösen őszi esős idő alkalmával, piszkos, ragadós kösenypporral hintik tele. Ez a rossz szokás, különösen a nők hosszabb uszály ruháin bosszulja meg magát. Mi úgy tudjuk, hogy szemet törvény szerint csak puttonokban vagy kosarakban lenne szabad szállítani az utcálatbe, s nem lelapátolni az utca közepézetre, mint ezt az illető kereskedő ur teszi. Kérjük az illetékes hatóságokat, hogy sziveskedjenek ezt az abuzust továbbra be-szűntetni. Egy Trefort-utcai lakó. (Beküldetett.)

Hittérítő Zomborban. Pater Zimmermann, Jézus társasági atya, afrikai zambesi lithirdető, folyó évi november 3-án délelőtti fél tizkor a plébánia-templomban szent beszédet tart, mely után a vad negerek misszió-alapja-jávará gyűjtést fog rendezni.

Gyilkossági és öngyilkossági kísérlet. Szerdán reggel a debreceni Möréc-családdal hasonló családi dráma játszódott le városunkban. Beke Gyula megyei főszámvéví 19 éves Árpád fia mostoha anyját meg-

támadta s három revolverlövessel megsebesítette, majd aztán önmaga ellen fordította a fegyvert s fejbe lötte magát. A borzasztó családi katasztrófáról a következő részleteket közöljük: Beke Gyula megyei főszámvéví Árpád fia már évek óta nagymérvű csontszűben szenvedett; szülei huzamosb időn át a budapesti és a bécsi egyetemen gyógyították, de eredménytelenül. Majd mint gyógyíthatlan beteget haza hozták, hol a lakásukkal átellenes Prokopp-féle házban szobát béreltek a beteges fiúnak, ki most idejének nagy részét tanulmányokkal, regényolvasásokkal töltötte; étkezni haza járt. Szerdán reggel a fiu, mint rendesen, átjött szüleihez reggelire. Mostoha anyja éppen a tükör előtt állott s fésülködni kezdett. Alig bontotta szét haját, midőn egyszerre csak lövés dördült el, mely a szerencsétlen anya vállát megsebesítette. Midőn visszafordult, előtte állott Árpád fia, revolverrel a kezében s épen a második lövésre emelte föl kezét. Erre a halálra ijedt asszony futásban keresett menedéket, de a fiu folytonosan nyomában volt s még kétszer utána lött, mind a kétszer találv. Azután visszafordult s magára zárta az ajtót. Mire a házbeliék s a szomszédok összefutottak s Bekénét ápolás alá vették, a szobában újra két revolverlövés dördült el. Erre aztán betörték az ajtót s behatoltak a szobába, hol iszonyu látvány tárult eléjük. Beke Árpád ott feküdt a szoba közepén átmetszett gégevel, fején két sebből csak egy patakzott a vér. Ugy látszik előbb átmetszette a torkát, s aztán minthogy a várt halál nem következett be, még kétszer a halántékába lött. Az anyagilagos fiut a megjelölt orvosok tanácsára a kórházba szállították, hol a tegnapi napon elhunyt. Anyja sebei jelentéktelenek s pár nap múlva elhagyhatja kórházát. Mi vihette a fiut gyilkosságra? rejtély. Városzertezt azt beszélék, hogy a fiut mostoha anyjának rossz, kegyetlen bánásmódja vitte e kétségbeesett tette. Ez azonban nem igaz; hanem inkább életunsággal kapcsolatos gyilkossági mániát lehet föl-tételezni.

Eforduló. Ma van kerek huszonöt éve annak, hogy Bittermann Nándor Bács-Bodrogh vármegye nyomdáját megnyitotta. Az a közeli viszony, melyben vele állunk, valamint az ő ismeretes szerénysége, gától ugyan bennünket érdemeinek részletes méltatásában; de annyit talán minden elfogulatlan ember megenged, hogy Bittermann Nándor neve előkelő helyet foglal el minden oly körben, ahol az igazi polgári művelt középosztály városunk érdekéért, a humánus és közügyi tekintetektől sorompóba lépni szokott. A jótékonsági egyletekben a legnehezebb szerep, a pénztárnokság, szokott neki jutni s azt mindenkor oly pontossággal töltötte be, hogy itt is, mint minden téren, megbízóinak teljes megelégedését érdemelte ki. A társas életben minden művelt kör szívesen élvezi az ő társaságát és édes örömet üdvözlöi őt s öveit a város legkedvesebb családai között. Tiszta szívűnkől száll az új éra küszöbén fel a fohász: Engedje a Mindenható, hogy a becsületes munkában lefolyt huszonöt évnek, a beköszöntő második századnegyed sikereiben, áldásában és elismerésben méltó folytatását képzeze!

Irodalom.

Beliczay Gyula egyházi zene-szerzeményei. Egyelőre 10 opus fog 4 részletben megjelni, és pedig: I. részlet: 50. mű. Mise F-durban, magán-énekhangok, vegyes énekkar, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét, 2 fagot, 2 trombita és 2 üstdob számára obligat orgonakísérettel (1 puzon ad libitum). — II. részlet: 58. mű. Négy Máriai Antiphona: 1. „Alma Redemptoris“ (C-dur) szoprán magánhang, vegyeskar, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét és 2 fagot számára. 2. „Ave Regina“ (D-dur) vegyeskar, magánhegedű, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét és 2 fagot számára. 3. „Regina coeli“ (C-dur) vegyes énekkar, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét, 2 fagot, 2 trombita és 2 üstdob számára. 4. „Salve Regina“ (F-dur) vegyes énekkar, vonószenekar és orgona számára. — III. részlet: 48. mű. „Jubilatio Deo“ (B-dur) szoprán és bariton magánhang, vegyes énekkar, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét, 2 fagot, 2 trombita és 2 üstdob számára. 49. mű. Két egyházi ének: 1. „Tantum ergo“ (F-dur) vegyes énekkar és vonószenekar számára. 2. „Alma virgo“ (Es-dur) vegyes énekkar és vonószenekar számára. 54. mű. „In te Domine speravi“ (F-dur) szoprán magánhang és vonószenekar számára. 64. mű. „Domine Deus nos er“ (Es-dur) szoprán magánhang és magánhegedű számára orgonakísérettel. — IV. részlet: 63. mű. „Omnes gentes plaudite“ (C-dur) szoprán magánhang, vegyes énekkar, 2 hegedű, mélyhegedű, gordonka és nagybőgő, 2 klarinét, 2 fagot, 2 trombita és 2 üstdob számára. 61. mű. Három egyházi ének: 1. „Adoro te“ (C-dur) magánénekhang, vegyes énekkar és vonószenekar számára. 2. „Ave Maria“ (C-dur) alt vagy mezoszoprán magánhang, vegyes énekkar és vonószenekar számára. 3. „O salutaris hostia“ (D-dur) vegyes énekkar és vonószenekar számára. 62. mű. Két egyházi ének: 1. sz. „Adoramus te“ (G-dur) vegyes énekkar és vonószenekar (ad libitum) számára. 2. sz. „O bone Jesu“ (C-dur) vegyes énekkar és vonószenekar (ad libitum) számára. 65. mű. „Ad te levavi animam meam“ (Es-dur) szoprán és bariton magánhang számára orgonakísérettel. — Ezen művek vezérkönyvei, valamint ének- és zenekari szövegei a fenti sorrendben fognak nagy folió alakban megjelenni. Egy iv ára az aláírók számára 30 fillér leend. Minthogy pedig az összes művek körülbelül 110—120 ivre fognak terjedni, ennél fogva az összes művek, vezérkönyveik és szövegeik (az utóbbiak egy-egy példányban) 35 márkát fognak kitenni. Megjegyezzük, hogy megrendelések csak az összes fent elősorolt művekre fogadattnak el és hogy a művek szövegei mindjárt az aláírásnál az aláírás bárcának arra szánt helyén bármily mennyiségű példányban megrendelhetők. Ezekután tisztelettel felkérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint a művekre vonatkozó be-ses megrendeléseiket mihamarább hozzánk juttatni sziveskedjenek, megjegyezvén hogy a művek megjelenése a kellő számú megrendelés beérkezésétől tétetik függővé! A művek megrendelői és a vállalatot esetleg kisebb-nagyobb pénzüsszegekkel segélyző egyletek, intézetek vagy személyek névsora az első részlethez fog mellékelteni és több napilapban közöltetni. Budapest, 1889. július havában. Szüts és társa, könyvkereskedő és egyházi szék műintézet. Hatvani-utca, 4. szám.

„Hazánk“.

(Történelmi közlöny; szerkeszti Abafi Lajos.)

Előttünk fekszik eme fontos vállalat legújabb füzete. Szerkesztője Abafi Lajos, ki e közlönyt kiválólag az újabb, 1711—1867. terjedő időszak eseményeinek szenteli. Havonként megjelenő füzete érdekesebbnél-érdekesebb feljegyzéseket, cikkeket tartalmaz s különösen az önvédelmi harc eseményei részestülnek kellő figyelemben.

Most is nagybecsű anyagot hoz. Abafi Lajos, ki ritka odaadással művelte az újabbkori történelmet, adalékokat közöl a Martinovics-féle perhez. Luchesini bécsi porosz követ titkos jelentései 1794—95-ig közöl-vék; Martinovics s társainak elfogatásáról tesz jelentést, kik titkos törvényszék elé állítottak. Ő azt hiszi, hogy francia pénzzel rendelkeztek s céljuk az volna, mint a francia forradalomé, sőt egyenesen a dynasztia ellen esküdtek össze. Bizonyos Králi főbe is lötte magát s visszahagyott levélkéjén e sorok állottak: „Halálom és példám mintaképpül szolgáljon minden társamnak.“ Sőt a poroszokat is gyanúsították, miszerint ők direkt összeköttetésben állanak az összeszökésével.

Vetter folytatja (XII. közlemény) az 1848—49. szeptember 1-étől írt cikksorozatát; a március 5-től május közepéig terjedő eseményeket adja elő.

Zám helyi emlékiratait teszi közzé, ki a függetlenségi harcban kiváló szerepet viselt. Utána az olaszországi magyar légio történetét adatik elő vonzóan és eleddig ismeretlen levelek alapján. Klapka, Türr, Mogyoróssy, Ihász, Kiss Miklós, Kossuth levelei érdekes képet nyújtanak ezen mozgalmakról.

Bozó Manó, kinek tevékenysége 1848-ban főleg Pétervárad köré szorított, egy essay-alakban a városorsát tárgyalja, itt ott emlékeit beleszóva. A füzetet Hegyesi Márton zárja be, Beöthy Ödönről közöl képviselői idejére vonatkozó adatokat.

E néhány sorban adjuk itt vissza a „Hazánk“ jeles történelmi folyóirat tartalmát. Sok vonatkozik meg-nyünk multjára, különösen a 48—49. események történetére. — Ezen vállalatban tette közzé Iványi Bács- és Bodrogh megye középkeri és újabb szereplését; míg eleddig megénk sajátságos helyzeténél fogva alig jutott szóba a történetírásban, a „Hazánk“ a kellő figyelmet megadja s nincs két, mely egy-más megyei történeti eseményről meg nem emlékezzék.

Ajánljuk e folyóiratot a történetkedvelők figyelembe; üdöcs pénzben bizonyára gazdag szellemi élvezetet szereznek majd.

Thim József.

Pusztaszeren.

Itt állok a pusztán, fejemet lehajtom, Rózsafelhős égről rám borul az alkony, Visszanéz a napnak bágyadó sugára, Messze bús harangszó kondul estimára.

Ugy nézem a halmot, áhitattal telten, Elmerült időközön elkalandoz lelkem, Elmerült időköznek tengermély ölébe! Régi dicsőségnek mosolyog rám képe.

Áll romokba dölten mohalepte oltár, Lángja kialudtan, nem zeng ott a zsoldár. Búcsudalt fölötte őszi szelek fútnak Hervadó virálynak, költöző darunak.

A büszke romokra nem borul szívárvány, Összeroskadozva úgy hevernek árván, Hej! de ősi fényük éjjelbe nem oszlott: Hirdeti megbarnult fővei egy-egy oszlop.

Itt rebegtek imát harcoss ifjak, vének, Mikoron Hadurnak esküt esküvének, Harsogása innét szállt a fellegekbe, Magas fellegekbe magasabb egkekbe.

S holott haraggal tomboltak a vészek, Háborítlan áll rajt csöndes gólyafészek, És hol kelt a tábor, világba kizajló: Harmatos tövével áll a sűrű tarló.

Öseink hajléka, dicsőséges templom! Romjaidnál is csak palota vagy, nem rom. Hamvvedredben élő, fényesebb a fénynél, Mely rád éjt borítson, nincsen olyan éjfé.

Villámok sötétjén zivataros éjnek Hogyha üt az óra: szellemárnyak kélnek, Harci riadással csapnak össze dárdák, Szép szüzek, leventék bús táncukat járják.

Zaja zúg a tornak, hősi áldomásnak, És a hol elhagyták, újra kezdik másnap, Mélységes sírokból föl-fölsír a gyászdal: Magyarok istene, légy magyar hazánkkal.

Völgyi Gusztáv.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól.

Páris.

(Folytatás.)

Az Eden-színház Budró utcában (rue Boudreau) áll. Midőn hármunk számára jegyet kértem az üveglak mögött ülő asszonytól, a még magmaradt három ülőhelyért 21 frankot (10 frt 50 krt) akart tőlünk, melyeknek rendes ára a kifüggesztett helyjegyzék szerint csak 15 frank volt. Uzsorászkodjék másokon, ne rajtunk

— mondtam hisz az előad radunk. A sz ami végett ki valójában az noár e zsarú galeriára gon színházban va körben futó p által elválas magunkat, m dezni. Parket hogy az emb aranyozott o részől, mely tükörrel van zépszerű nag s milyen a val tükörrel telek lyekben etkez termet legalál hogy belölök o szlopos galer luszter esting a hoz hasonlít, k felszelenül s tá felző publikum látni, úgy hog ként, hol a r rokkot. Azonk erősen grassza egyedül járkáiv ben, hogy erő halandó karjái kete ruhába ö esők ágaban gondoljanak, v végzik sétájuka nem iránt, hog kintet, és már stíki, mi az nem adja tudt lálni. Hogy a s volt, ugy hogy oszlopos mellé „Excelsior“ bal tetszés szerint k inai papírosra a tizenkét taló nyolcna a cím kisérhessem, m balletesoprtok jelenésökkel iza estére mindig k

Másnap a terület másik fe vasutnak tíz k melynek pályája helyre jut, hol a népének nyelvét csak német nyel a német bátran le fájdul meg. A dőkelet felé az Szajna partján sebb; olyan sz az egyik házost a megjelázatók bajai utca elejé köz által elválas gyönyörű templó hamvai nyugosz tulsó, északi pa meg, és mikéni tetve, melyek k tűző sugarai ele utnak hagyott sz egyenlő resre o villonok és falva pósta és távirda rium hatalmas, k közegészségügy esarnoka emléke

Az első e izléses földszint félkörvezetes ablóval, a posta á állanak szép vá t akad egy tisztie telegrafát, mely sorból áll, a felv volt megjelölve, a lyezve, a abécé t az egyes billen y nyomtatványra n és az alatt gyorsa telenyomatott fel lítő szekrény alak nőnek kis féhér n gépet is, de alak fógva, nem vesöd nem füzet meg a mint a többi lakus

Sokkal erde mellett lebzselő s mozgó felül, hát k o c s i k a t h u z t Egy óráig tartó s a csuf teremtésük egyik esarnoktól b örű fickók egyt a es ember csodálva esontu kezeikkel a teherrel. Könnyen lábszárak, melyek hátul sárgavörös Mikor a teher alát az arcuk az erőse alól. Beszédjük ol volna orron keres blyam, glyam, mi arcuk fanyar moso

Innen a közel tem, melynek udv

— mondtam két társamnak — menjünk a galériára, hisz az előadást onnan is nézhetjük, végig ugyem maradunk. A szót tett követte, nem is bántuk meg; mert ami végeztől különösen érdemes ebbe a színházba menni, valójában az ugynevezett promenoirs et jardins (promenár e zsrden)-ről látható. Ne tessék kakasülő forma galériára gondolni, aminő a budapesti nemzeti és népszínházban van; óriási a kettő közötti különbség. A félkörben futó páholyok fölött oly széles, kettős oszlopsor által elválasztott, aranyozástól ragyogó teremben találjuk magunkat, melyben bátran lehetne kisebbszerű bált rendezni. Parkettje sima, hogy szinte óvatosan kell lépdelni, hogy az ember el ne csusszék; a felső szélesebb részt aranyozott oszlopsor választja a sokkal keskenyebb résztől, melyre három lépésön juthatni le. A falak óriási tükörökkel vannak borítva, minék következtében a közepeszerű nagyságu terem háromszor oly nagyknak látszik, a milyen a valóságban. De ez még semmi; két oldalról tükörökkel teleagatott oly nagy termek nyílnak rá, melyekben étkezni lehet, hogy a zombori vadászúrti tánc termet legalább is kétszer egymás mellé kellene rakni, hogy belőlük olyan egy is kijöjjön. Ezen a mesés fényű oszlopsor galérián, melynek palfonjáról sok hatalmas luszter csiling alá és szerkezetnél fogva indus pagodához hasonlít, különféle rendű és rangú férfi és női világ fesztelentül sétál, a férfiak szivarozva cigarettázva. Ezen felső publikum között igen sok gyanus alakot lehetett látni, úgy hogy az ember akaratlannul is mellérete tette kezét, hol a pénzecs tárca magasabba duzzasztotta a rokkot. Azonkívül a szabad életet szerető hölgyek itt erősen grasszálnak, kik hol kísérelve oldalukon, hol meg egyedül járkalva kacér pillantásokat vetnek azon reményben, hogy erősen elhervadt bájjaik valami gyenge szívű halandó karjaik közé hajtanak. Többnyire átlátszó, fekete ruhába öltözött kartársnők, oly leányok, kiknek eszök ágában sincs, hogy férjre és családi tűzhelyre gondoljanak, velők együtt a nagy, fényes bulvárdokon végzik sétájukat oly engedékenységgel tanusítva az erősebb nem iránt, hogy elég egy feljök irányított ártatlan tekintet, és már kísérőül csatlakoznak és azt addig teljesítik, míg az ember mókázva vagy érthetőbb módon nem adja tudtukra, hogy kalauz nélkül is tud haza találni. Hogy a színházra térjek vissza, akkor este tömve volt, úgy hogy jó félóraig kellett várnom, míg végre az oszlopsor mellvédnél egy kis helyet kaptam, honnan az „Excelsior” ballet darabot néztem. A színpadot, mely tetszés szerint összegyűrhető és újból szépen kisimítható kínai papírosra volt nyomva, 50 szantiméter vettem, hogy a tizenket tableu (tableaux) közül a még eljátszandó nyolcnak a címét tudjam és a játékot nagyobb élvezettel kísérelhessem, melyben az egyes tündéri színpompájú balletesoportok ügyes táncokkal és könnyed, szép megjelenésekkel igazi élvezetet nyújtottak. Az ott eltöltött estére mindig kellemes emlékszem vissza.

Másnap a Marsmezőről az Eszplanadra, a kiállítási terület másik felére mentem a Decauville (Dekovil) vasutnak tíz kocsiából álló gyorsan robogó vonatján, melynek pályája a Szajna partján vezetve nagyon keskeny helyre jut, hol a jobboldali falon a föld minden nagyobb népeinek nyelvén nyomtatott figyelmeztetés olvasható, csak német nyelven nem, jelezni akarván ezzel, hogy a német bátran kitörheti nyakát, attól a francia feje nem fájdul meg. Az Eszplanad(e), mely a Marsmezőtől délkelet felé az Invalidusok hatalmas palotája előtt a Szajna partján terül, a Mars mezőnél felényivel kisebb; olyan széles lehet, mint a zombori megyeháztér az egyik házsortól a másikig, és olyan hosszú, mintha a megyeháztér a föntén, a város háztéren át egész a bajai utca elejéig, Vuics házáig mennék, a hol egy kis köz által elválasztva az Invalidusok palotája és kupolák, gyönyörű temploma következnék, melyben I. Napoleon hamvai nyugszának. Területi nagysága tehát a Szajna tulsó, északi partján fekvő Tuileriák kertjének felel meg, és miként ez, szintén szép fasorokkal van beültetve, melyek kellemes árnyékot nyújtanak a nap erősen tűző sugarai ellen. Az egész terület, hosszában menő, utnak hagyott szabad tér által két majdnem egészen egyenlő részre oszlik; balfelől az afrikai és ázsiai pavilonok és falvak vannak, a jobb oldalon pedig elül a pósta és távirada pavillója, utána a hadügyi minisztérium hatalmas, hosszú palotája következik, mely után a közegészségügyi és valamivel tovább az ásványvizek csarnoka emelkedik.

Az első csarnokban, mely nagyon egyszerű, izléses földszinti épület, homlokzati oldalán három nagy félköríves ablakkal és tetején a két sarkán szárnyas loval, a pósta és távirada különféle gépei és rajzai állanak szép változatossággal elrendezve. Sok bámuloja akadt egy tisztnek, aki zongorához hasonló készleten telegrafált, melynek klaviatúrája egy láb hosszú és két sorból áll, a felső, fekete, A-tól N-ig terjedő betűkkel volt megjelölve, a másik, fehér, valamivel lejjebb elhelyezve, a ábécé többi betűivel. Újjait gyorsan jártatta az egyes billentyűkén, miközben hol az előtte fekvő nyomtatványra nézett, hol meg a betűs klaviatúrára, és az alatt gyorsan hullámzott kifelé a latin betűkkel telenyomatott fehér papírszalag. A kis zongorához hasonló szekrény alakú gép tetején Merkur istennek és egy nőnek kis fehér márványszobrára állott. Megnéztem a többi gépet is, de alakjuk, nagyon komplikált szerkezeteknél fogva, nem vesződött be enlékezetembe; leírásuk pedig nem fizetné meg a fáradságot. Annnyit értettem hozzájuk, mint a többi laikus látogató, ami bizony édes kevés volt.

Sokkal érdekesebb volt rám nézve a csarnok fala mellett lebzselő sok kínai fiu, kik két kerekben mozgó felül, hátul fedett, csak egy személynék való kocsiakat húztak, oda állva a két kiálló rud közé. Egy óráig tartó kocsikázásért egy frankot kellett fizetni a csuf teremtéseknek, kik többnyire elfáradt nőket vittek egyik csarnoktól a másikig. A csunya, piszkos, sárgás bőrű fickók egytől-egyig alacsony, vézna alakok voltak, az ember csodálva nézte, hogy hogy fogják huzni vékony esontu kezeikkel az a nélkül is nehéz kocsiat, a rajta ülő teherrel. Könnyen ment nekik; csak úgy feszült vékony lábszárunk, melyet egyedül ruházatuk a fekete színű, hátul sárgavörös díszítésű ing verdesett térden all. Mikor a teher alatt kissé előre hajoltak, alig látszott ki az arcuk az erősen kidudorodó pajzsalakú sárgás kalap alól. Beszédjük olyan, mintha mindig ezt hangoztatták volna orron keresztül: glyam, nyam, blyam, nyam, blyam, glyam, miközben keskeny fekete szemű sárga arcuk fanyar mosolyra nyult.

Innen a közellevő hadügyi palotába igyekeztem, melynek udvarára az épület hosszában elvonuló

magas, tornyos fal diadalívhez hasonló kapuján keresztül jutottunk el. A hosszú, impozáns homlokzatot három gyönyörű, az épület fölé kinyúló diadalív szerű bejárat díszíti, melyek között a nagyon magas félköríves ablakok vonulnak. Mikor bensejében a sok gyilkoló szerzámot megláttam, önkénytelenül is eszembe jutott a franciák revanche (revans) eszméje és pillanatig megdöbbenve gondoltam az eshetőleges háborúra, mely a civilizáció műveit és a béke áldásait rövid idő alatt megsemmisíti. Itt van kiállítva Maxim mitrajóze (mitrailleuse), melyből egy perc alatt 600 lövés viszi a halált. Három láb hosszú, négy hüvelyk átmérőjű csőve két kerekben nyugszik. A revolver-ágyu öt, körben egymás mellé helyezett csőből áll, melyeknek nyílásába tojás, alma-nagyságu golyó fér be. Ott állott egy csoportban 10 golyó, melyek közül némelyik térdenig ért, mások pedig térdenem felül; egy másik helyen meg 14 darab ágyugolyó volt egymás mellett felállítva; valamennyi henger alakú s éles csúcsba végződött. Ezeknek magassága derekamig ért. És most nézzük az óriási tengeri ágyut, melynek hossza 20 lépés, hátul a vasúti gépész kocsijához hasonló kis házikóval ellátva. A hús lépés hosszú cső nyílásának átmérője egy láb, közepe felé két láb, a végén a kis házikó alatt már három láb széles. Igaz szörnyeteg, melynek láttára borzalmat éreztünk.

Menjünk innen el, a tulsó oldalra, hol az arabok díszes pavilonjai és az ázsiai és afrikai civilizálatlan vadak kunyhói és falvai békésen egymás mellett állanak hús lombok árnyában. Legelőt áll a fehérszögű ragyogó algiri palota magas minaretjével, melynek látására örömtőlrepes szívünk, szeretnők, hogy százszemünk legyen, megfedlekünk a többiről, csak ezt nézzük, azt hisszük, hogy egy szép keleti álmunk megvalósulása áll előttünk. A gyönyörű szép, fejszanszal borított fehér minaret körüljáról futó három sor vakbalkával három emeletre van osztva, tetején a párkányatos mellvédén belül kis házikó forma négy ablakos, kupolás tornyoskával. A palota belsejében a minaret jobb oldalán levő oszlopsor csarnokon keresztül juthatunk be, mely fölött három ablakos, parkányatos galeria vonul, tőle jobbra pedig szép kupola domborult ki; a minarettől balra emeletes és földszinti páholyosorokat következik. Az első terem falai tele vannak borítva az algiri életre vonatkozó képekkel, a többi közt egy iskola belseje látható, melyben a tanító engedetlen tanulóinak talpát vesszővel veri. Az állványokon elhelyezett skatulyákban szép datolya-gyümölcs van, fűrtalokban leprésselve, hasonlóan a kenyőgallyhoz, melynek egyes tülevelei helyett a szár két oldalán datolyagyümölcsök sorakoznak. Üvegszekrényekben egyes oázisok vannak bemutatva; a homokos környezet közepén szép zöld gyepes szigetek emelkednek, magas fák által védve a perzselő nap ellen. Az algiri arabok, ki az árúikkalra féltve, fekete bugyogóba, rokkoskába és fehér köpenybe volt öltözve, turbánnal a fején.

Mikor a szép palota belsejéből kiléptem, egy cukorkákat áruló fekete ördög jött elem cigarettázva, tésztén zöld színű ruhával, fején pedig kagylós sapkával. Folytonosan kiabálta: Monsur, Madam! bumbum! Es azt oly hangon ejtette ki, mint midőn mi a kis gyermekeket ijeszteni akarjuk. Bonbonokat árult az ördöghöz hasonló fekete néger, kinek koromsötét arcából csak két fehér szemé csillogott felénk.

És most menjünk be a konszer Alszerszen (Concert Algérien) nagyon igénytelen külsejű épületnek alacsony kis termébe. Ha a remek algiri palotát megnézted, és e hangversenyt nem hallgattad meg, anyu, mintha a ház lakóit nem találd volna otthon. Más, a miénktől eltérő világban találd magad, mely szokatlan-ságával és szépségével elvarázsol, szeretnők, hogy minél tovább álmoldjad a szép álmot, ha a gondolat, hogy még mást is meg kell nézned, mint a kéziratért jövő nyomdász-fiú, folytonosan előre nem sarkalna. A terem jobboldali fala hosszában, mely támlás, karfával ellátott hosszú pamlaghoz hasonlított, a zenészek ültek, és pedig a közepén heten, balról három lány, jobbról négy férfi, a balszárnyon a leányok mellett három, fehér ruhába öltözött török, a jobb szárnyon pedig három fekete ruhás néger. A leányok, kik felváltva majd táncolnak, majd meg a hangszeret pengetik, nagyon szép teremtések, fehér arcukat, melyből tüzes szempár ragyog, hollófekeete haj veszi körül. Midőn a hat lány közül az egyik kiállt a tánc hely közepére, két kezében kardokat tartva, két zenész rettenetesen dobolni, egy fehér ruhás török pedig fülhasgatóan klarinétot kezdett, mire a szép arcú, fehér bugyogós leány, fején zöld színű lenge fátólyával, kissé lehajolt, aztán körben forogni kezdett, miközben a kardokkal erősen hadonázott, a két végét hol a mellére, hol meg keresztalokban a két szemére tette. Majd meg lassabban kezdett forogni, mialatt egész teste mintha megmeredt volna, mozdulatlan volt, csupán csak a hasa hol jobbra, hol balra mozgott, föl s alá hullámozva emelkedett. Ez az ugynevezett hastánc. Ennél furábbat már alig lehet kigondolni; az ember alig bírja magát eleinte visszatartóztatni a nevetéstől, de másrészt a szokatlan-ság oly erősen hat rá, hogy csakhamar komoly arcot vágva egész odaadással tovább nézzük a furcsa mozdulatokat, melyek a turbékoló galambra emlékeztetnek, midőn begyét gyorsan fölemeli s leereszti. Utána másik két lány állott a közepre. Magasra tartott két kezükben kendőt lobogtatva s jobbra-balra hajlongva forogtak körben; az alatt egy férfi guszlicaalaku hegedűn játszott, úgy tartva mint valami bögöt, egy leány pedig vázaalakú hangszernek boralját ütögette keze ujjával. Most meg egy hatalmas begyes néger lány kezdett táncolni. Erősen forogott, majd ruhája két esücskét fogva, kezével erősen hadonázott, mintha darazsat kergetne magát, hol az egyik, hol a másik lábát fölemelve, fölrogt. Az alatt egy fekete arcú, fehér foga néger szerelmes szemeket vetve rá, nagy lévvel dobolt, a másik pedig ollóforma eszközön erősen csörgött. — Végre a leghőbbik leányra került a sor. Midőn aranydíszítésű kék ruhájában felállott, szép fátólyával hollófekeete haján, mindenki a terembe a csodálat hangjait hallatta, hosszan elnyújtva: a(h), a(h); ő meg ragyogó szemekkel mosolyogva végig nézett a közönségen, mutogatva gyönyörű fehér fogait, mintegy megköszönve a kitüntetést. Midőn táncolni kezdett, kecsesen hajlongva s két kezében selyem kendőt lobogtatva, a szép leányok epedő, lágy dallamu éneket kezdtek énekelni, mintegy a szerelem boldogságáról álmodozva. Igazán hangulatteljes

kép, hasonlítva boldog álomhoz, melyet nem egyhamar felejtünk el.

Midőn a szabadba kiléptem, a tunisziakra esett tekintetem, kik éppen akkor hosszu tarka szőnyeg alatt fegyvereiket tisztogatták. A tuniszi pavillontól egy kis épület felé indultam honnan erősen hangzott a k o s z k o s z k o s z k o s z k o s z k o s z k o s z kiáltás. Egy barna arabs a lobogó tűz fölött lepényszerű vékony süteményt készített s aztán megeukrozza a közönségnek nyújtotta, mely azt erősen fogyasztotta. A koszkosz nevű lepényből én is vettem egyet 20 szantiméter (10 krét) s azon melegen megettem. — Nagyon kellemes ízű volt; némileg a mi palacsintánkhoz hasonlít mielőtt összegyöngyölök, csak hogy sokkal kisebb és rendkívül vékony, úgy hogy akár tíz darabot is meg lehetne enni egyszerre.

Nem messze innen a madagaszkari ház áll. Az épület oszlopsorai vastag faágak, felede és falai, melyek belül vászonnal vannak fedve, sűrűn rakott mázból állanak. A kabilok földszint magasságu piszkos köhaza két szárnyból áll, közbe fogva a kicsiny udvar. A férfi a bejáratnál állt, körülötte két kis gyermeke, kik mindenkinék arcát, ha engedte, megcsókoltak, aztán pénzt kértek. Fehér ingeszerű ruhába öltözött felesége az istállóhoz hasonló sötét szobában, melyben a butornak sehol semmi nyoma, a földön elnyújtózva aludt, mitsem törődve a bámuló közönséggel.

Térjünk most a tuniszi pavillonhoz vissza, mely majdnem egészen fehérszínű. Érdekes ablakkal ellátott földszintjének déli oldalán arkádok vonulnak, éjszak felől pedig veranda; az egész épület fölé sokszögű karesu, magas minaret emelkedik, tetején majdnem kupalaku fedélű, oszlopsor csarnokkal. A sok fehér-arcu turbános arabs kereskedő többnyire majdnem egészen fehér ruhába van öltözve s mind rövid ösz szakallú, magyaru arcú alakok. Soknak közölök tunikaforma vörös ruhába s földig érő fehér köpenye volt. Némelyek közölök kint a szabadban fegyvereiket tisztogatják. Még csak a magas púpu tevéket oda kell képzelnünk és azt hisszük, hogy afrikai karaván közepette vagyunk.

Midőn innen vagy harminc lépésnyire előre mentem, fülhasgató iszonyu zaj hallatszott, mintha legalább is harminc rekedt hangu kandur marakodott volna: a hangok az a n a m i t a s z i n h á z b o l j ö t t e k. Bementem, hogy lássam a furcsa komédiát. A színpadon képzeltéleg fantasztikusan tarka ruhába öltözött négy alak állott egymással szemben, kezökben fejk fölé napernyő és magas vázaforma eszközöket tartva. Eleinte valamit szavaltak s egymás felé mentek, hasonlóan a kadritánc kolonjához, aztán körben fordultak, ami a turdó menhez hasonlított, miközben rettenetes hangon kiabáltak, rikácsoltak, mely rekedt kutyaugatáshoz, macskasivításhoz hasonlított... Az alatt meg a két leányból álló zenekar csörgős dobort vert a kezével, sokszor a térdehez ütve. Aztán a szereplő színészek két sorban a mellékterembe vonultak párosával és csakhamar visszajöttek a színpadra, tovább folytatva a rettenetes lármát és bakkecske ugrásokhoz hasonló lábemelésekből álló táncot. Ha az ember egy negyed óráig nézi a veszett táncot, elmegy a kedve tőle, hogy másodsor is megtekintve. A közelben levő a n a m t o n k i n g i u d v a r közepén ülő bálvány van felállítva, melynek arca természetesen anamita. A nyomorságos házakból álló tonkingi falu előtt egész rakás barna zsindey látható, melyekből fehér faszegek állanak ki. A tonkingi nők fekete arcú csuf teremtések. Sárga papucs van a lábukon, kékszínű szoknyájuk fölé barna köpeny borul. Mind a három hátán vitte gyermekét, mint a mi felvidéki cigányaink, és rövid száru pipából dohányoztak.

A Cochinchina pavillonjának szép kékre, sárgára festett négyesablakai vannak. Bensejében kagylóból készült szép női bájtok és fűsök, különféle rovaralakokkal díszített villák és kanalak láthatók. A falakon tekóns békák csüngnek alá, valamint pávatollakból álló s erősen aranyozott piros függöny.

Nagyon impozáns az erősen aranyozott, hatalmas ragyogó tornyos végződő kambodjai pagoda a régi Kmers városából, körülötte kutyafejű oroszlánféle alakokkal díszítve. Bensejében két rudon hordszék, körülötte a falakon különféle hangszerek és vaskarikák láthatók.

Sokkal érdekesebb ennél a sok néger és alacsony kunyhókból álló falvai.

A g a b o n - k o n g o n é g e r f a l u két méter magas, náddal fedett, szegényes fakunyhókból áll. Két háztor vonul egymással szemben alig husz lépésny távolságban. Egy-egy oldalon három ajtó vezet az összefüggő sort képező kunyhókba. Az udvar közepén négyeszlakú bekerített hely van, föléje nyolc alacsony karón álló fedél emelkedik, mely alatt a lobogó tűz körül a fekete fickók ülnek, egytől-egyig erőteljes, vállas, hatodfél láb magas, izmos alakok. Az egyik, mikor látta, hogy erősen nézem őket és irok, kihuzta óráját és gyönyörködve szemlélgette.

A szomszéd udvarban két szenegal kanoe fektűt, hosszúságuk megközelítette a 16 métert; alsó részök fehérre, a felső pedig kékre volt festve. A szenegálok szálas legények, fekete testök kék köpenybe van burkolva. Hosszu, fehér-barna botjukat illes közben oly méltósággal tartják, mint valami királyok jogurkat. Közöttük két néger egészen európai ruhába volt öltözve... A legtöbb négernek se szakála, se bajusza ninesen; a melyiknek van, az, miként a kínaiaknál, úgy néz ki, mintha befelé fejlődnek, mintha a moly megette volna.

Egy néger matrórúhában járt föl s alá, egy másik pedig fekete, vörös auffságos katonaruhában, oldalán karddal. Egy jól kifejlődött, begyes negegrasszonyság szalagos szalmakalappal a fején, európai ruhába öltözve, lépkedett ünérzetesen. Látására az ember alig tudta megtartani komolyságát.

A francia kongó melletti Loango falu négerai mind erőteljes, vastagnyaku, szélesvállu alakok. Barna zubbonyt és fehéradrágót viselnek, mezítláb és hajadonfövel járnak, melyet nagyon rövid, koromfekete gypjuhaj takar. Franciánul is beszélnék, nagyon kedélyes fickók. Ha egy francia nő jön, mindjárt elejébe futnak, kezet szoritának és a melyik hagyja magát, nagy élvezettel veregetik vállát, hátát. És azt oly szan zsen (sans gêne) csinálják, mintha ott sem volna férje. Az ott csoportokban álldogáló, járkáló 6—8—12 éves néger fiuk fehér vászonköpenybe vannak öltözve, melynek szárnyai azonban könnyen lebuknak el a fekete mezelen testről. Fekete gypjuhaj fejkön kék-vörös bársonysapkát hordanak.

És most a kiállítási szemle befejezését szenteljünk egy kis időt a jávai falunak, mely a kambodsai pagoda mögött terül el, honnan már látjuk az invalidusok hatalmas palotáját, a híres kupolás templommal. A jávai falu alacsony házi bambuszszőlőből vannak építve, lejtősen menő fedeleik többnyire bambuszlevelekkel vannak fedve. Ott látható a körülbelül 15 lépés hosszú, alacsony hid, mely bambuszgalyakból van fonva, két-felől karfával ellátva. Az udvaron egy öreg nő járkál, csuf teremtés, feketés rézvörös arca van. Felső testére ing alakú fehér jakli simul, a szoknyája oly szoros, mintha egy gatyaszárban járna. Az ember azt hiszi, hogy férfi. Valamivel túrhatóbb alak egy öreg férfi, orrán pápaszemmel; az se mondhatja magáról, hogy a férfiaság szépsége bántaná; görnyedt hátú vézna alak. Sokkal érdekesebb nézni két fiatal jávai leányt, egy kis alacsony házikóforma kunyhóban. Hajuk szénfekete, arcbőrük sárgabarnás, melyből lapos fitos orrocska emelkedik, majd nem egyenlő magasságban keskeny ajkaikkal. Kedélyes teremtés az öregebbik, lehet vagy 18 éves, folytonosan danolgat és cigarettázik, az ott álló francia kisasszonyoktól tudakolva a nevüket, aztán nevetgélve egyes francia szokat mond éneklő hangon, iszonyúan megnyújtva utolsó szótagukat: madmoazeeel, Améliiii, mosioóó. Ellenben a fiatalabbik, lehet vagy 12 éves, egész hallgatósan, koromfekete haját fésül, folytonosan a balkezében tartott koralaku tűkörbe nézve. Miután ezzel elkészült, előkért a másiktól fogkeféhez hasonló kis keféket, bemártotta fekete festékbe és bemázolta vele homloka fölött anélkül is fekete haját, miközben tetszelegve nézett a tűkörbe — ó vántaszt muliebrisz! — De ez még nem elég; most kis eszetet vett elő és a két félkör-alakú vékony szemöldökét és szemszórét kezdte szépíteni a fekete festékkel és mindezt oly nyugodtan végezte, mitsem törődve a körülálló közönséggel, mint valami európai kisasszony toalettszobájában, hová a mamán kívül senkinek sem szabad belépnie. Hja, mindenki tetszeni akar; miért éppen a nőktől vennék ezt rossz néven, akik ebben a tekintetben mindenütt egyenlők.

Es most, t. olvasó, miután a kiállítás területén mindent, a mit csak láthattam és leírásra méltónak találtam, híven és a rendelkezésemre álló rövid idő által megszábot részletességgel előadtam, kísérj el az invalidusok palotájába és a mellette levő remek kupolás templomba, hol I. Napoleon hamvai márványirboltnak nyugosznak, hogy onnan majd Versaillesba, később pedig a háborgó tengeri utra kelhesünk.

—CS—N.

(Folyt. köv.)

Naptár.

November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
1 Pént.	Mind szent.	Mindszent	20 Artemius
2 Szom.	Halott eml.	Tóbiás	21 Hilarion
3 Vas.	F 21 Viktor	F 20 Hub.	22 A 21 Alb.
4 Hétfő	Bor. Károly	Blandin	23 Jak. ap.
5 Kedd	Imre here.	Imre	24 Arethas

Felölös szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS**
Helyettesít: **BITTERMANN NÁNDOR**
Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR**

HIRDETÉSEK.

393. szám.
vh. 1889

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíró 3026. számú végzése által a rác militáriai takaré- és segélyszövetkezet végrehajtató jávára Haumann Mátyás és társa filipovai lakosok ellen 150 frt s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 390 frtra becsült 4 ló, 2 tehén, 1 kecske és 1 disznóólból álló ingóságok 150 frt tőke, ennek 1889 évi július hó 30. napjától járó kamatai, eddig összesen 48 frt 35 kr per-, végrehajtásérti és foganatosítási, továbbá árverési hirdetés költsége erejéig, nyilvános árverés útján eladatulak

Mely árverésnek a 3203/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Filipova községhez tartozó 3026. számú végzése 1889. évi november hó 4. napjának délelőtti 9 órája határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésén, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatulak fognak.

Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő Miről felülfoglaltatott értesítettek.

Kelt Hódásághon, 1889 évi október hó 17-én.
Ruszován Péter,
kir. bir. végrehajtó.

3491. szám
1889.

Gabonaeladási hirdetés.

Az alulírt erdőhivatal kerületében 1889-ik évben felesek által termelt összes csöves kukorica és a bezdáni és palánkai erdőgazdálkodás kerületében felesek által termelt tiszta buza és zab az alulírt erdőhivatal irodájában **folyó évi november hó 18-án reggeli 9 órakor** tartandó árverésen felsőbb jóváhagyás kikötése mellett a legtöbbet ígérőnek eladatulak fognak.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt erdőhivatalnál és az illető erdőgazdálkodásnál megteudhatók.

Apatinban, 1889. október 27-én.
M. kir. erdőhivatal.

5781. sz.
kig. 1889.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyében kebeleztet Kiszács községében megírult, s 400 frttal javadalmazott segélyjegyzői, valamint egy 360 frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikére pályázni kívánnak, **f. évi november hó 8-áig** ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

A választás **november hó 9-én** fog megtartatni.

Kelt Ujvidéken, 1889. évi október hó 20-án.
Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Csávolyon (Bácsmegeye) az ujonan szervezett I-só osztályu tanító állomásra **folyó évi november hó 15-ig** pályázat hirdettetik. Évi fizetés 400 frt, 50 frt évi lakbér és 4-él lágú hasábfá, mely fizetésért a megválasztott tanító a vasárnapi és ismétlő iskolát is tartani köteles. Csak oly tanítók pályázhatnak, kik a német, magyar és dalmát nyelvből jártasak. Az állás december hó elsején elfoglalandó, mely naptól kezdve kapja fizetését is. A kérvények a csávolyi róm. kath. iskolaszékre, nagyontisztelendő Kovácses Károly plébános ur, mint az itthelyi iskolaszék elnökéhez küldendők be. 3-2

Pályázati hirdetés.

Irassék meg egy mű, melynek célja kitüntetni azt, mily módon és eszközökkel érvényesítheti magát, befolyását és tevékenységét a községi, társadalmi és közigazgatási tereken a községi és körjegyző? továbbá mik volna az azon feladatok, melyek a községi és körjegyzők által megoldandók lennének, hogy a kitűzött cél, t. i. a községi lakosság szellemi és anyagi érdekeinek előmozdítása, értelmességének hazafias irányban való fejlesztése és közművelődési haladása biztosan elérjék.

Az idegen kézzel írott és a szerző nevét rejtő jellegű levéllel ellátott pályamű **1891. évi május hó 1. napjáig** Radimetzky Ferenc országos központi jegyző-egyleti főjegyzőhöz Topolyára (Bács-Bodrogh vármegye) küldendő.

A mű terjedelme nem határozhatik meg, de részletes és terjedelmesebb irányu kidolgozása előnyül fog tekintetü.

A pályamű díja (500 frt) ötszáz forint.
A pályadíj az abszolút legjobb és irodalmi becses bírő műnek fog kiszolgáltatni.

A mű tulajdonjoga a magyarországi községi és körjegyzők központi egyletéé leendő, s kiadásáról az fog gondoskodni.

Kelt Török-Szent-Miklóson, 1889. évi október hó 15.
Radimetzky Ferenc, 3-3 **Kunze Imre,**
az országos központi jegyző-egylet főjegyzője. az országos központi jegyző-egylet elnöke.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye Gyurgyevó községében rendszeresített, évi 200 frt készpénz fizetéssel javadalmazott községi kézbesítő állásra ezennel pályázatot nyitok s a választás határnapját **f. évi november hó 15-ének d. e. 9 órájára** tűzöm ki.

Pályázni ohajtók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket alulírt főszolgabíróhoz folyó évi november hó 13-áig bezárólag annyal is inkább benyújtsák, minthogy elkészenen érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Zsablyán, 1889. évi október hó 18-án.

Raics Miklós,
főszolgabíró.

Zombori kereskedelmi és iparbank kézi-zálogközlősné intézete.

Zálogárverés

1889. évi november hó 4-én.
Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek **1889. évi szeptember hó 30-ig** ki nem váltattak vagy át nem irattak, **f. é. november hó 4-én d. e. 10 órakor** a zombori zálogintézet helyiségében nyilvános árverésen eladatulak.

Fizetési halasztások **csak 3 nappal** a kitűzött határidő előtt történhetnek.
Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétessék, megjelözendő, hogy azon zálogoknak, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre készmeltettek, sem kiváltani, sem átírni nem lehet.

Zomborban, 1889. október 1-én.
Ifj. Radosavlyevits György,
cégjegyző.

Épületfa eladás.

Az ujonnan épült gyalogsági laktanyánál használatban volt

állvány- és padlófák

különbféle mennyiségben, jutányos áron eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni az építésvezető-ségi irodában a helyszínén. 2-1

14903. sz.
1889.

Birtokeladási hirdetés.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló kinestári birtokok eladása iránt az alább kitűzött helyeken és időben mindenkor d. e. 9 órától kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz teendő le; az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is 10%-os bánatpénz mellékelendő. A feltételek a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál és az alábbi ispánságoknál megtekinthetők, s itt csakis azoknak a vételár mikénti törlesztésére vonatkozó feltételeiből közüdmásra hozatik, hogy az árverés alkalmával letett bánatpénz az egész vételár apasztására fordítatik és az ekként fennmaradó vételárhátralék és pedig: a 200 frtot meghaladó, de 1000 frtnál nem nagyobb vételárak öt év alatt előleges feléves részletekben, az 1000 frtot meghaladó, de 5000 frtot el nem érő vételárak 10 év, illetőleg 20 félév alatt törlesztendők, az 5000 frtot meghaladó vételárak 20 év, illetve 40 előleges félévi részletekben törlesztendők. Ezen törlesztési mód mellett mindenkor az összes kiünlévő tőketartozás után szabályszerűleg számítandó 5 1/2% kamatok fizetendők. De a vevő szabad választására hagyatik, hogy a tőketörlesztést vagy annuitási módszer szerinti járadékszerű egyenlő részletekben, vagy pedig évi egyenlő tőke és a hátralékos vételári összeg után külön számítandó kamatokkal felévenként teljesítse. Azonkívül a vevő még azon kedvezményben is részesülhet, hogyha a vételár egynek részét törlesztette, vagy a körülmények szerint előbb is, 4%-os magyar földhitelintézet kölesönnek a vevő költségére való felvételben a kinestár által fog segített, mely kölesön egészen a vevő tartozásába fog betudatni. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó helyek és birtokok a következők: **I. Apatinban a kir. ispánság hivatalos helyiségében 1889. évi december hó 6-án d. e. 9 órakor.** A Bács-Bodrogh megyében fekvő s az apatin-baracscai uradalomhoz tartozó: Szónta-erdődi Duna-rév 24,360 frt, bezdáni deákerdei 201,244 h. föld 50,000 frt kikiáltási árral. Bezdáni hetivásár vámszedési jog 6200 frt, baracscai rakpart 400 frt, szántovai volt ispáni 6 h. föld 2820 frt, szántovai 106,392 h. Dunameder 7572 frt, szóntai erdőszőlőt 4,994 h. föld 870 frt, bezdáni csatorna melletti 38 h. gödrös hely 2660 frt, alsó pusztai-kulai 14,198 h. nádas a vilagos baramentén 3100 frt kikiáltási árral. — **II. Paiankan a kir. ispánság hivatalos helyiségében 1889. december 13-án d. e. 9 órakor** a Bács-Bodrogh megyében fekvő s a palánkai uradalomhoz tartozó: Paragái közlegelőből nyert 484,369 hold birtok 231,275 frt, tovarisovai legelőföld 1-ső nagybérlet 229,178 h. 48,359 frt, II-ik nagybérlet 261,138 h. 65,287 frt, III-ik nagybérlet 261,822 h. 65,287 frt, kisbérletek 308,1100 h. 77,172 frt; novozelő-szotini revjog 33,300 frt, palánka-illóki gözrév 80,500 frt, új-palánkai 655,49 h. erdőföld 163,750 frt, 6 palánkai zagrada erdőföld 274,17 h. 89,050 frt, tovarisovai Belabrdó föld 420,274 h. 106,905 frt, plávnai Szredna suma zsirföld 87,00 h. 23,620 frt kikiáltási árral. Paragái maradványföld 112,295 hold 14,721 frt, paragai maradványföld 59,195 h. 7137 frt, német-palánkai hetivásár vanjog 12,620 frt, hódasági vásár vámszedési jog 50,000 frt, 6 palánkai (zagrada) erdő melletti föld 1,900 h. 444 frt, bukini Raskovác föld 38 h. 9500 frt kikiáltási árral. — **III. Kulán a m. kir. ispánság hivatalos helyiségében 1889. évi december hó 9-én d. e. 9 órakor** a Bács-Bodrogh megyében fekvő kis-sztopari uradalomhoz tartozó: Ó-szivaci birtok 1-ső bérlet 612,230 h. 165,181 frt, II-ik bérlet 1-ső dülő 300 h. 106,140 frt, II-ik bérlet 2-ik dülő 300 h. 100,260 frt, II-ik bérlet 3-ik dülő 300 h. 108,000 frt, II-ik bérlet 4-ik dülő 376,507 h. 75,565 frt, Ó-szivaci birtok III-ik bérlet vízhasználati jogosítvánnyal 856,380 h. 320,561 frt, veprováci tagosított birtok II-ik dülő 60,789 h. 21,659 frt, IV-ik dülő 126,142 h. 53,730 frt, V-ik dülő 67,183 h. 29,918 frt, VI-ik dülő 70,789 h. 31,635 frt, VII-ik dülő 93,922 h. 41,905 frt, VIII-ik dülő 63,165 h. 28,295 frt, IX-ik dülő 89,250 h. 32,646 frt, s ugyanezek ezen veprováci II-IX. dülő együttevve, tehát az egész birtok összesen 621,1425 hold 248,351 frt, bresztováci 1-ső dülő 158,1175 h., II-ik dülő 141,1998 h., III-ik dülő 129,940 h., IV-ik dülő 70,999 h., V-ik dülő 218,899 h. együtt 190,478 frt, pacseri Poeskay-féle szállományi föld 238,138 h. 71,550 frt, kis-sztopari Zsupánszky-féle föld 387,1500 h. 125,399 frt 95 kr, belapuzsztat 1-ső számú nagybérlet 405,1380 h. 81,172 frt, IX-ik számú nagybérlet 430,875 h. 99,026 frt, kereszturi tagosított birtok 707,633 h. 107,531 frt, kucurái tagosított birtok 944,318 h. 321,068 frt, pincivai I., II. és III-ik nagybérlet 1073,50 h. 288,216 frt, despot-szent-iváni legelőföld vízhasználati joggal 258,141 h. 92,913 frt, szent-tamási legelőföld 83,1400 h. 25,161 frt, pettau-pusztai nagybérlet vízhasználati joggal 328,1000 h. 115,245 frt, V-ik számú nagybérlet 335,1997 h. 91,038 frt, VII. sz. 225,779 h. 48,706 frt, VIII. sz. 355,460 h. 104,029 frt kikiáltási árral (és mindegyik számú bérlet vízhasználati joggal). Pettau-pusztai III-ik kisbérlet 3-ik dülő 225 h. vízhasználati joggal 81,745 frt, 6-soóvei tagosított föld 679,199 h. 230,835 frt kikiáltási árral. Ó-sztopari ispáni pötkert 1,769 h. 310 frt, veprováci tagosított birtok III-ik dülő 49,1160 h. 8562 frt, pacseri Poeskay-féle üres ház hely 233 □ 61 58 frt, kis-sztopari csereföld 30 h. 8478 frt, 6-becei Sztfanovics föld 8,100 h. 2589 frt, új-verbázi nádaskert vízhasználati joggal 78,331 h. 18,800 frt, kulai magtár 821 □ 61 18,960 frt, pettau-pusztai VI. sz. nagybérlet vízhasználati joggal 41,1420 h. 12,468 frt kikiáltási árral. — **IV. Szegeden a m. kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében, pénzügyi palota II-ik emelet, 1889. évi december hó 16-án d. e. 9 órakor** a csatád-szoreglui uradalomhoz tartozó: Kiseréb nevű XIV-ik számú nagybérlet 384,599 hold 72,812 frt kikiáltási árral. Ó-szt-iváni esztrifok 9 h. 1788 frt, szegedi margit-utcai Kohn Mihály-féle ház 7560 frt, szegedi régi sóhivatal és sótamnoki lakás üres telke 598 □ 61 5040 frt kikiáltási árral. — Szegeden, 1889. évi október hó 23-án. **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utányomat nem díjazatik.) 2-1

XII.

ELŐ
Egész év
Fél év
Negyed é
A lap sz
küldemény
nek, an
donos

Egyes szám

közlekedési v
földültek. Me
is, ha az épít
sonló rohamos
beáll, be kell
a fenntartás
jövödelmeit.
pont, mikor t
teni; mert a n
Minél job
veszedelem, a
elnyerésért v
végre is sokk
elvezettette, m
előre látva, ne
mellett, megk
inkább szerké
sérnünk, mert
szen, a távol
földutakon fog
Eddigél
az alispán ura
ami eddig tört
eredmény szem
hetünk megei
szunkban csak
lyek legalább
véve; nem hol
Ezekre né
bizonyos átlag
abból alol ott.
nak valomit.
De ez nem
sincs látszatja.
Olesőbb
hoz képest, le
Nem kele
vonalon lakni;
Csak az le
időjárás ugy
nalakra és a k
Ezen szolg
annál inkább,
olyankor akad
munkával ugye
den feltűnőbb
egyenlítettnél.
járhatatlan bács
hiszen ugyis csa
szük tekintetbe
szivesen elismer
tett, amit lehet
meglehetősen úthál
Zombortól éjsza
csak az araszny
nem vesszük.
ezek a község
mesebb tiszame
Nem jogos
nek a közmunka
paróik legyenek
sék őket arra,
hanem jogokat is
Ezt nem a
lárizmus, hanem
fölfogása mondat
hogy szeretjük
geket, lehetetlen
józan fejfel öröme
től Hódásághnak é
épitenek — tehát
parallel — nekünk
ményünk van me
hára a zombor-baj
Előre bocsájt
den községnek m